

ที่ ทส ๑๐๑๐.๓/ ๗๗๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

ด้วย เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ต้า และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาบัญชีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จำนวน ๑๒๐ ชุด
 ๓. สำเนาพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๒๐ ชุด
 ๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ต้า และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๒๐ ชุด
 ๕. คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย จำนวน ๑๒๐ ชุด
 ๖. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ต้า และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ศาลปักครองพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๘๘/๒๕๕๗ และคดีหมายเลขแดง ที่ ๒๔๔/๒๕๕๙ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แนะนำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกกฎหมายตราไว้ ให้พื้นที่คุ้มครองอย่างโดยทั่วไป ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ไว้ในกฎหมายวินัยในเบื้องต้น แต่วันที่คดีถึงที่สุด

๑.๒ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ใน การประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติรับทราบความก้าวหน้าในการแก้ต่างคดีแทนคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คดีปักครองหมายเลขดำ ที่ ๓๘๘/๒๕๕๗ กรณีปัญหาการแพร่กระจายและปนเปื้อนของสารเคมีมีมห้อເກມ แม่สอด จังหวัดตาก และมอบให้กรมควบคุมมลพิษอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปักครองพิษณุโลก ในประเด็นของการขยายระยะเวลาการดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จากภายในแก้วสิบวัน นับแต่คดีถึงที่สุด เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้

๑.๓ ศาลปกครองพิษณุโลก ได้อ่านคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ ไม่รับอุทธรณ์ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยืนตามศาลปกครองพิษณุโลก คดีจึงเป็นอันยุติ ระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘

๑.๔ คณะกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อม ใน การประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุพาง ตำบลแม่ต้าว และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และร่างกรอบแผนปฏิบัติการเพื่อพื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ต้าว โดยให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนอด้วย คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อไป

๑.๕ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ใน การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบกับร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุพาง ตำบลแม่ต้าว และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุพาง ตำบลแม่ต้าว และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบ ต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ให้การรับรองมติการประชุมดังกล่าว ในที่ประชุมเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

มาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การเสนอเรื่องกฎกระทรวงต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนั้นการเสนอเรื่องกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุพาง ตำบลแม่ต้าว และตำบลแม่กุ อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ ศาลปกครองพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๙๘/๒๕๕๗ และคดีหมายเลขแดง ที่ ๒๔๕/๒๕๕๙ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แนะนำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ลุ่มน้ำแม่ต้าว อำเภอเมือง จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดๆ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ไว้ในกฎกระทรวง ภายใต้เงื่อนไขที่คดีถึงที่สุด และเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ ศาลปกครองพิษณุโลก ได้อ่านคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด ไม่รับอุทธรณ์ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยืนตามศาลปกครองพิษณุโลก คดีจึงเป็นอันยุติ ระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘

๓.๒ ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตัว และตำบลแม่สอด จังหวัดตาก ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตัว และเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งมีจุดกำเนิดอยู่บนดอยแม่ตัวและดอยเรพาได้บันเทือกเขาหงษ์ โดยมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างจากที่อื่นๆ โดยเป็นบริเวณที่มีศักยภาพแหล่งแร่สังกะสีและแคนเดเมียมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวได้รับผลกระทบจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ซึ่งจากการศึกษาพบการปนเปื้อนสารเคมีเมียมในสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดิน ตะกอนดินในแหล่งน้ำ และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในระดับปริมาณที่แตกต่างกัน บางพื้นที่มีระดับเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตของประชาชน จึงจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องกำหนดให้พื้นที่นี้เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ออกกฎหมายทวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตัว และตำบลแม่สอด จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และได้กำหนดมาตรการคุ้มครองให้มีลักษณะเป็นการนำไปสู่การปฏิบัติที่ครบถ้วน เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ทั้งนี้ได้มีการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างกฎหมายทวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตัว และตำบลแม่สอด จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องในเนื้อหาร่างกฎหมายนี้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติว่า

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายหรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรม อันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎหมายทวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๔ ในการออกกฎหมายทวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ในกฎหมายด้วย

(๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจหรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้นให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๔) กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

โดยสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระราชทานฯ ดำเนินการตามมาตราดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เป็นการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมพื้นที่ตามขอบเขตการปกคล้องของ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลพระราชทานฯ และตำบลแม่เมาะ จังหวัดตาก

ข้อ ๒ เป็นการกำหนดคำนิยาม เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เกิดความชัดเจนในการตีความของกฎหมาย และป้องกันการเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

ข้อ ๓ เป็นการจำแนกขอบเขตพื้นที่เป็นบริเวณย่อย เพื่อเป็นฐานในการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๔ – ข้อ ๕ เป็นมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของการห้ามและควบคุมการกระทำหรือกิจกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดการกระจายตัวของสารแคดเมียม หรือสารอื่นๆ ในพื้นที่ หรือก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบด้านลบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริเวณ ๓ ตำบล เพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้คงสภาพด้านกายภาพของพื้นที่ ตลอดจนควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๖ เป็นมาตรการส่งเสริม ที่กำหนดให้หน่วยราชการที่มีหน้าที่ ดำเนินการส่งเสริมการปลูกป่าให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ และ กำกับ ดูแล ควบคุมการทำเกษตรกรรมที่เพาะปลูกพืชเพื่อการบริโภคในพื้นที่ที่มีการกระจายตัวของสารแคดเมียม

ข้อ ๗ – ข้อ ๘ เป็นมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ๑) กำหนดให้โครงการหรือกิจการ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ๒) จัดทำแผนงานการฟื้นฟูด้านต่างๆ การเฝ้าระวัง และการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนแคดเมียมและอื่นๆ และ ๓) กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับและติดตามผลการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ขึ้น ๒ ระดับ คือ ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่

ข้อ ๑๐ – ข้อ ๑๒ เป็นมาตรการที่มีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อรับกรณีต่างๆ ที่มีหรือเกิดขึ้นแล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวง ฉบับนี้ใช้บังคับ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ ตำบลพระราชทานฯ ดำเนินการตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบแล้ว มาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๔ ๖๕๗๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ aornrupsa@onep.go.th